

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslowakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

EVROPSKÉ LISTY: Vychází každé pondělí • Vydává a tiskne: Universum

Sokol Publication, Inc. • Vedoucí redaktor: Josef Martinek

Evropský redaktor: Václav Hora • Adresa redakce:

FK, D-6 Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

EVROPSKÉ LISTY: Erscheint jeden Montag • Herausgeber: Universum

Sokol Publ. Inc. • Chefredakteur: Josef Martinek • Redakteur für

Europa: Václav Hora • Anschrift der Redaktion:

FK, D-6, Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG den 19. APRIL 1976 • EL, D-6 FRANKFURT/M. 70 POSTFACH 70 0103 • 16.

Ve Velkém Týnci na Hané se ještě zachoval donedávna tento velikonoční popévek: "Dával kadlec a kadlička, abe dala dvě vajíčka. Jedno bílý, dvě červený, a to pátý malovaný."

Koledníci — to už je reminiscence našeho mládí. Ale co ještě zůstalo, jsou malovaná vejce, kraslice. Zvláště na Moravě mají kraslice tradici a lidové "maléřečky" na Slovácku, Valašsku, Horácku i Hané dosahovaly virtuózní úroveň při jejich zdobení. V roce 1903 vydal Vlastenecký spolek muzejní v Olomouci publikaci, která se věnuje ornamentice kraslic. Autorky V. Havelková a F. Stránecká obdivují vynalézavost lidové tvořivosti a naznačují, že i tento projev pramení z pávodní staroslovanské kultury. Pátráme-li v minulosti po genezi kraslic, pak přijdeme na to, že archeologové našli vejce v krobech z devátého až dvanáctého století. Dávali je tam našim předkům jako symbol života a jeho obnovování. A také je podle toho zdobili. Víme z vlastní zkušenosti, že barvená velikonoční vejce končila vesměs jako hezky "nazdobená požívatina", když splnila svou pomlázkovou funkci.

Až teprve vyfukované kraslice jsou pozoruhodným umě-

leckým předmětem s velkou dárkou vynalézavosti jejich autorů, a slouží jako pozornost, dárek na památku — i jako exponát v muzeích.

Tuto roli jim přisoudili v olomouckém muzeu, kde je velká kolekce soudobých moravských kraslic od různých autorů. Jsou vytvořeny různými technikami: kresbou voskem, vyškrabováním, leptáním kyseliny a vykládáním slámostí. Právě ty kraslice, vytvořené posledními jmenovanou technikou, jsou nejkrásnější. Jejich povrch je vlastně "intarzován"; jsou na něm ornamenty i nápisy vyřezané z upraveného stébka. Je to nesmírně obtížná a náročná práce. Sláma se musí umět vybrat, pak se namočí, vyškrabe dřevem, někdy se i vybělí, aby kontrastovala s jiným zlatovým povrchem a vytvořil se blýskavý ornament. Hanáčky se této technice říká "vykládání slámou" a má jistou sounáležitost s hanáckým lidovým nábytkem, truhlami a jejich zdobením.

Díky pečlivým sběratelům i nadšencům v oblasti lidové kultury tento projev se uchovával nejen jako doklad tvořivosti moravského venkova, ale i jako inspirující zdroj. Nezůstává bez vlivu ani na nejmladší generaci. Olomoucké muzeum má, vedle této kolekce současných, také unikátní sbírku historických kraslic, která je dokladem jejich vývoje.

Americko-evropské vztahy

Představitelé devíti zemí Evropského Hospodářského Společenství se sešli v Luxemburku a diskutovali o mezinárodní situaci. Celé jednání bylo ovlivněno dojmem, že Spojené státy se snaží opustit "arénu" mezinárodního dění a že tyto země samy nejsou v této situaci schopny ani společného postupu.

Celé jednání vyjadřovalo pesimismus nejenom proto, že tyto země nejsou v názoru na dnešní situaci ve světě jednoho smýšlení, ale hlavně proto, že jak cítí, zatím co expanse Sovětského svazu ve světě pokračuje, Spojené státy světovou scénu ve svém volebním roce opouštějí a zanechávají za sebou prostor, který Evropa sama není schopna zaplnit.

Jako jeden příklad: Helmut

dem a Západem, Afrika, Střední východ, Libanon, a ostatní mezinárodní politické problémy.

Evropské představitelé znepokojuje nynější americká politika, zvláště vzhledem k volbám v této zemi tohoto roku, a je uvažováno, zdali díky těmto volbám a nevyřešené místní politické situaci, budou Spojené státy schopny reagovat jasně na cokoli, co se kdekoli ve světě stane. Tento názor je zvláště spojován se stálým budováním sovětské síly a s prohlubováním vlivu Moskvy v některých částech světa, zejména v Africe.

Jako hlavní důvody ke všem diskutovaným otázkám, co se zahraniční politiky Spojených států týče, jsou uváděny: Watergate, Vietnam, Angola, Libanon. Jsou ale také

ně nepožádají Ameriku, aby se ujala vedení, s tím, že ji budou plně podporovat, tak, jak to učinila Anglie ve dnech, kdy došlo k založení Marshallova plánu a ustavení NATO, odpověď zněla: "My nejsme schopni sjednotit se ani ve společném názoru, natož na společném postupu!"

A vysloven byl také názor, že détente bylo zneužito jako politický instrument Moskvy při její ofenzivě a vysloveny také stížnosti na ztracenou půdu na konferenci v Helsinkách. A ještě v souvislosti s těmito názory byly vysloveny i obavy, zda Amerika má vůbec v úmyslu držet stranu "Západ" jako věc zásadní.

V takovémto stavu, stručně řečeno, se nachází dnes západní Evropa, a tak vypadá její poměr ke Spojeným státům, od kterých čeká pomoc při jejich výrobě nejen na poli hospodářském, ale hlavně, na poli politickém. Obtížná situace této části západního světa je nepopíratelná. Zbývá pouze otázka, do jaké míry budou Spojené státy schopny a ochotny se na pomoc Evropské soustředit. Ze pomoci v hodině dvanácté je zapotřebí, je mimo rámec diskuse. O jaké nebezpečí se jedná, dokazuje úvaha některých účastníků konference, že "komunismus je jedinou silou ve světě, která má program a ví, co chce"! Více není k celé věci, myslíme, třeba připomínat.

FIN

VESELÉ VELIKONOCE A NEJBOHATŠÍ POMLÁZKU VŠEM

Schmidt — západoněmecký kancléř, se rozhodl, že zásadní heslo jeho volební kampaně bude, že poslavení západního Německa je omnoho lepší než států sousedních, což je strategie vylučující učinit z něho muže, který by hovořil pro jednotnou Evropu, a který by se eventuálně ujal iniciativy, s níž by souhlasili jeho partneři.

Všech devět představitelů zemí Evropského Hospodářského Společenství bylo velmi znepokojeno při diskusi, když se nejednalo speciálně o věcech tohoto společenství, ale když bylo diskutováno détente, spolupráce mezi Východem

a Západem, Afrika, Střední východ, Libanon, a ostatní mezinárodní politické problémy. Evropské představitelé znepokojuje nynější americká politika, zvláště vzhledem k volbám v této zemi tohoto roku, a je uvažováno, zdali díky těmto volbám a nevyřešené místní politické situaci, budou Spojené státy schopny reagovat jasně na cokoli, co se kdekoli ve světě stane. Tento názor je zvláště spojován se stálým budováním sovětské síly a s prohlubováním vlivu Moskvy v některých částech světa, zejména v Africe.

A když byla vznesena otázka, proč evropské představitelé nezvednou hlas a otevře-

HUSÁK — DUBČEK: NOVÝ VÝVOJ?

Ve svém zahajovacím projevu na XV. sjezdu KSČ, generální tajemník Gustáv Husák nabídl dubčkovské opozici možnost znovupřijetí do strany výměnou za bezvýhradnou podporu jeho režimu. Zprávu přinesla Associated Press. K věci se podrobně vrátíme v příštím čísle.

O ČESKOSLOVENSKU

Pražská skupina

zatčena

V nonkonformistické hudební skupině vystupující v Praze pod názvem "Plastic People of the Universe Prag," a sdružující kolem sebe mladé skladatele, básníky i výtvarné umělce došlo k zatčením. Skupina byla oficiálně zakázána již roku 1971 a poté vystupovala pouze příležitostně. Nově jsou obviněni z propagace chuligánství (rowdytium), které prý šířili pomocí písniček.

Přeplave La Manche?

Další pokus přeplavat kanál La Manche ohlásila devatenáctiletá studentka pedagogické fakulty v Ostravě Jana Landrová. Byla by tak první českou plavkyní. Části přípravy má být i čtyřicetkilometrový maratón, který chce na Lipnu uplavat letos v létě s Janem Novákem, a dalšími vytrvalci. Na břehu kanálu chce stanout v příštím roce.

Počtení ke sjezdu

Na počest XV. sjezdu čs. Komun. strany vydalo Pressfoto ČTK knihu jistých M. Hlavsy a V. Čápa: Socialistickou cestou k štěstí a blahobytu člověka. Tiskovina odpovídá na otázku, již si sama klade, to jest, co je to vlastně životní úroveň a jaký je rozdíl v jejím pojetí v Československu a na Západě. Když se čtenář prokouše do konce zjistí, že hmotný blahobyt je vlastně pro kočku. Skutečnou životní úroveň nutno měřit — silou ideologie.

Sté výročí

narození zakladatele čs. egyptologie, Františka Lexy zařadilo UNESCO do svého kalendáře letošních světových kulturních výročí.

Hrozí povodně

Po náhlém oteplení počátkem měsíce začal na slovenských horách překotně tát sníh, jehož je někde až dva metry, čímž vzniklo nebezpečí povodní na horních tocích řek Váhu, Kysuci, Toryse, Hornádu, Topli a Laborce. Ohrožen je také Bodrog.

Velesilo

Velkokapacitní silo o objemu 50.000 tun, jedno z největších v Československu, vyrůstá v Kněžmostu u Mladé Boleslavi. Celou výstavbu provádějí polští dělníci.

Americké listy/Evropské listy EL. Vydává a tiskne Universum Sokol Publication, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861, U.S.A. Tel.: (201) 826-1998. Vedoucí redaktor: J. Martínek. • Redakce v Evropě: Evropské listy EL, D-6 Frankfurt/M. Postfach 70 0103, Bundesrepublik Deutschland. — Redaktor: Václav Hora. • Vychází každý týden s výjimkou dovolené. • Nevýžádané rukopisy se nevracejí. Veškerá tisková práva vyhrazena.

Po sedmi letech

divadelní časopis

Po velkých čistkách a zákazech téměř všech kulturních časopisů v roce 1969 a 1970 vyjde v dubnu nový divadelní časopis "Scéna 76". Časopis má vycházet v Praze každých 14 dnů se zaměřením na scenografii a dramaturgii divadel v ČSSR a v cizině. Nadále zůstávají v oboru divadelnictví zakázány "Divadelní noviny" a "Divadlo." Vycházejí pouze Intercaena — Acta scaenographica od r. 1971 s mezinárodní přílohou jako odborný časopis a pro ochotníky měsíčník "Amatérská scéna."

Akademičtí

počišťovači

Osmset studentů pražských vysokých škol se opět jednou dobrovolně-nuceně přihlásilo na brigádu. Tentokrát čistili pražské ulice. Šlo zejména o posluchače právnické fakulty, fakulty strojíního inženýrství, stavební a filosofické fakulty. Výdělek (brigáda byla placená) věnovali na Fond solidarity, (z něhož se připlácí na všelijaké více i méně teroristické organizace v nesocialistickém zahraničí).

Licence

pro Československo

V letech 1960-1975 bylo nakoupeno pro Československo 400 zahraničních licencí. Československo jich prodalo 430, většinou do NSR, Švédska, Francie, Švýcarska a USA. Nejvýznamnější byl vývoz licenčního práva na výrobu bezvřetenového dopravního stroje a na produkování penicilinu.

Státní orchestr

Moravská filharmonie byl na úspěšném zájezdu v Německé spolkové republice. (Sídlo orchestru je Olomouc). Dvořákovu Novosvětskou, Slovanské tance a tři části Smetanovy Mé vlasti vyslechli posluchači v Neussu, Bonnu, Bad Godesbergu, Mettmannu, Wittenu, Norimberku a Rosenheimu.

Na rozhraní

dvou jihomoravských okresů Břeclavi a Hodonína se začalo s budováním zavlažovacího systému, který má pomoci podstatně zvýšit úrodu ve sloučených zemědělských družstvech Moravská Nová Ves, Lanšhot a Prušánky. Dílo má být dokončeno v roce 1980.

Rakouská televize k 15. sjezdu: filmový dokument o 14. sjezdu

V předvečer 15. sjezdu KSČ (v pátek, 8. dubna) přinesla rakouská televize filmové záběry, které mají mimořádnou historickou cenu. Svědčí o tom i okolnost, že terové nyní, téměř po 8 letech, se je podařilo různými klikatými cestami dostat na Západ a ukázat veřejnosti. Ne ovšem československé veřejnosti — pro kterou by byly i dnes mimořádně aktuální, ale pouze zahraniční.

Zachycují průběh 14. sjezdu KSČ, onoho původního 14. sjezdu, který byl zahájen den po okupaci, 22. srpna 1968 v 11 hodin 18 minut, jak komentátor uvedl, ve sovětské ČKD ve stínu sovětských tanků, které patrolovaly v pražských ulicích, ale nebyly s to zabránit, aby se tento sjezd sešel a konal. Autorem filmu je nejmenovaný český kameraman a film sám je typický pro tehdejší dobu tím, že nejde o obvyklé režimované záběry a že divákovi neukazuje obvyklé pompézní scény, kterými se vyznačovaly předcházející sjezdy KSČ i pozdější normalizovaná reprisa tohoto sjezdu. Sjezdoví delegáti nedrží nad kupou dodaného materiálu a nezdvihají na povel ruce, ale zasahují do diskuse a mluví bez papíru.

Jak je známo, nemohla se sjezdu zúčastnit tehdejší politická špička, poněvadž byla odvečena do Sovětského svazu. Nebyl na něm ani dr. Husák, který byl s částí slovenské delegace zadržen na slovensko-moravské hranici. Ale i tak mezi tisícovkou delegátů zahlédl divák některé známé tváře — poslance Vodsloně, který později odmítl hlasovat pro sovětsko-československou smlouvu o sovětských jednotkách v ČSSR, tehdejšího ředitele čs. rozhlasu Hejzlara, dnes žijícího v Švédsku, tehdejšího ředitele čs. televize Pelikána, dnes žijícího v Římě a jiné.

Po záběrech ze sjezdu přinesla rakouská televize rozhovor s Jiřím Pelikánem o nadcházejícím 15. sjezdu KSČ. Jak Pelikán řekl, nelze od 15. sjezdu očekávat žádná velká rozhodnutí, poněvadž bude probíhat podobně jako nedávný bulharský sjezd pod devizou - čím víc pompéznosti, tím méně obsahu. Není to náhoda, ale důsledek politické, hospodářské a ideolo-

gické stagnace a strachu z jakýchkoli změn, které jsou v Československu potřebné a které už byly na příklad v Maďarsku nebo Polsku provedeny. Jediné, co je možné očekávat, jsou nové útoky proti t. zv. moderním revisionistům a pravicovým oportunistům, které budou namířeny proti komunistům Itálie, Francie, Španělska na jedné a proti lidem jako Dubček, Kriegel, Mlynář, Hájek a dalším na druhé straně, kteří obhajují myšlenky pražského jara. Dnešní vedení KSČ je si vědomo toho, že československá socialistická opozice není izolována, poněvadž je součástí tohoto nového proudu v mezinárodním socialistickém hnutí, protože to, co dnes Berlinguer nebo Marchais říkají, jsou myšlenky, které obsahoval akční program KSČ z r. 1968. Na otázku, jaké je podle jeho názoru perspektivní, dlouhodobé východisko z dnešní situace Československa, Pelikán odpověděl: "Bude to těžká cesta, poněvadž konservativní síly jsou ještě silné. Ale, podle mne, cesta je možná v souvislosti s tímto novým proudem v komunistickém hnutí, s politikou uvolnění a s tlakem veřejného mínění v Československu i v zahraničí. Nejdříve je třeba realizovat principy z

Helsinek pokud jde o lepší vztahy mezi státy bez vojenských hrozeb a pokud jde o lepší kontakty mezi lidmi, to znamená, aby nejen lidé z Rakouska mohli jezdit do Československa, ale aby i lidé z Československa mohli jezdit do Rakouska a zase se vrátit. Dále je třeba skončit s formami diskriminace, které jsou vystaveny statisíce lidí pro jejich angažovanost v r. 1968 nebo pro jiné názory, které mají dnes; k tomu patří samozřejmě propuštění politických vězňů v Československu, kteří jsou dnes už pátý rok ve vězení. Tím by byly vytvořeny podmínky pro jistý dialog s těmi, kteří dnes žijí v jistém druhu gheta, to je vyřazení z politického, kulturního a vědeckého dění a hledat tak východisko z dnešní situace.

A samozřejmě je tu otázka stažení sovětských vojsk z Československa, protože jejich pobyt byl stanoven normalizací života v Československu. Té bylo již podle prohlášení Brežněva i Husáka dosaženo. Domnívám se, že toto stažení vojsk nemůže chrozit bezpečnost Sovětského svazu, naopak, přispělo by k lepším vztahům mezi Čechy a Slováky a Sovětským svazem."

PREMYSL JANÝR, Vídeň

Evropské zastoupení EL (pro redakční věci): EL-Evropské listy, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70.

Evropská administrace a expedice: Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH.

Způsoby placení:

V NĚMECKU:

• bankovním převodem na adresu EL, Evropské listy Postfach 70 0103, Název banky: Commerzbank, D-6000 Gräfr. 85, Frankfurt/M. 90. Číslo konta: 64 00 220 — Směrovací číslo banky: 500 400

• zelenou složenkou (Zahlkarte), kterou si můžete ve Frankfurtu vyžádat nebo obdržít čistou na každém pošt. úřadě v NSR. — Název konta: EL-Evropské listy — Postscheckamt Frankfurt/M. — Číslo pošt. šekového konta: 3281 90-608

• V Německu (ale také z ciziny do Německa) můžete platit červenou (nebo žlutou) poštovní poukázkou na adresu EL, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70. V tomto případě připsát na složenkou výše uvedenou postscheckkonto, tedy: 3281 90-608, Postscheckamt Frankfurt/M. **Prosíme čtenáře v cizině, kteří platí do NSR, aby dávali tomuto poslednímu způsobu přednost, neboť nám ušetří vysoké bankovní poplatky.**

VE ŠVÝCARSKU:

• Převodem z banky na Schweizerischer Bankverein, Fil Obstrass, 8033 Zürich s poznámkou "z. G. Americké listy P5622 "890".

Roční předplatné na 52 čísel (od r. 1976): v Německu DM 46, — pololetně DM 23, — čtvrtletně DM 11,50. Ve Švýcarsku SFr. 50,00, pololetně SFr. 25,00, čtvrtletně SFr. 13,00. V jiných zemích v příslušném přepočtu. —

Nezapomeňte hlásit každou změnu adresy. — Ukázková čísla zdarma.

ZA JÍMÁTE SE O DENI V ČESKOSLOVENSKU?

ZA JÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bolavým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace leckdy unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu

EVROPSKÉ LISTY,

Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH. Přihlašuji se za odběratele EL a předplatné zaplatím celoročně, pololetně, čtvrtletně. (Nehodící se škrtněte). Roční předpl. Sfr. 50,00, pololetní Sfr. 25,00, čtvrtl. Sfr. 13,00 nebo přepočít v jiné měně. Platit lze pošt. složenkou nebo šekem.

Jméno
Adresa
Podpis

CO BUDE?

Ferdinand Peroutka

Kdo by mohl říci, co bude? Ale snad je možno na kratší dobu odhadnout, co je pravděpodobné.

Detenta bude pokračovat, ačkoli někteří zklamaní státníci západu oznámili, že slova "detenta" už nebudou užívat. Avšak i tak bude pokračovat trpělivá snaha západu dohodnout se se sověty o některých základních politických věcech. Kritické takové dosti jednostranné detenty ovšem na západě nechybějí. Jejich slabostí je, že neříkají jasně, co jiného by mělo přijít. Kritické těchto kritiků se ptají, zda by nebylo skutečným nebezpečím pro lidskou rasu nastolit politické prázdno nad problémy rozčileného a čím dále tím ozbrojenějšího světa. Solženicyn se podrobil interviewu v anglické televizi. Od začátku do konce lpěl na jednom temat: sověty už kde koho oklamaly, bud' te ostražití. Zajisté. Ale ani on neřekl, kam až má ostražitost vést, co v přítomné chvíli je lepší, dosažitelnější než snad detenta s ostražitostí. Pokud sovětů se týká, existence detenty je bezpečná. Kongres sovětské komunistické strany detentu pochválil z toho hlediska, že dává komunismu leckterou expansivní příležitost. Sověty nebudou otřásat tím, co jim podle jejich mínění prospívá. Zabýváme se pravděpodobnostmi. Expansivní tendence sovětů, jestliže existují, sotva povolí, — řekneme rovnou: nepovolí. Jsou zakořeněny jednak v sovětské státní nauce, v leninismu, jednak jsou živěny pocitem rostoucí sovětské moci. Sověty dále budou zkoumat politický, hospodářský a morální stav západu a hledat, kde nasadit páku. Vynikající západní novinář napsal článek, který působí dojmem podzimu. Jak únavné, psal je mít ideologii, a jak asi zbytečné; mnohé ideologie se ukázaly falešnými, zkusme to bez ideologií. Možno namítnout: názor, že ideologie není třeba, je ovšem také ideologie. Kdyby západ, unaven svou dlouhou historií, v níž už všechno bylo, se zřekl ideologie, ideologie by nezmižela ze světa. Sověty přisahají na ideologii, věrnost ideologii pokládají za vrchol občanských ctností. A jsou nové státy, ještě neunavené, teprve na rozhrěsku své historie, pro ně ideologie je jako hudba do pochodu.

Nekomplikujme si otázku ideologie. Ideologie prostě znamená v této souvislosti, že lidé vědí, co chtějí. Rozum nás navádí pochybovat, že lod' bez kormidla stejně spěje kupředu jako lodi s kormidlem. Ale i když určitá ideologie je přijata, není zajištěna proti nedokonalosti lidské povahy, proti omy-

lům, krátkozrakosti a nedomyšlení. Někteří v sobě chovají protikomunistické přesvědčení, ale zároveň dělají všechno, co komunisté, kdyby mohli, by jim přikázali dělat. Oni jsou tak ušlechtilí, že se štítí moci, již jejich demokratický stát ještě má. Vojsko a vojenský rozpočet jsou jim nemilé, poněvadž vojsko představuje moc. Pro ně moc je základně neslušná. Mají svůj demokratický a sociální program, ale těžce snášejí pomyšlení, že by tento jejich program byl chráněn před útočníkem, který má zcela jiný program. Jestliže politika se nezabývá mocí, čím vlastně se zabývá? Rétorikou?

Až dosud i každý reformátor potřeboval ten nebo onen druh moci, aby mohl začít s reformováním. A když už reformoval, chránil to moci. Kdo se štítí moci, nechť odejde z politiky, zabloudil někde, kam nepatří. Ničeho sovětský komunismus nepotřebuje tolik jako odpůrce, který se štítí moci. Jestliže pro takového odpůrce věci špatně dopadnou, on exiluje, dokud ještě má kam, a slovem a písmem odkudsi protestuje.

Stále se vrací omyl, že sověty snad chtějí válku. Je-li dovoleno říci něco rázně, řekneme, že je to ani nenapadá. Mímů jiné — Lenin nehlasal válku, nýbrž trpělivou taktiku přetvářky, prolínání, vplížení, podkopávání, obklíčování. Kdyby na místo toho nástupci Leninovi postavili válku, neosvědčili by se jako žáci Leninovi, odchýlili by se od jeho politického umění, na něž byl hrdý a jež hájil proti netrpělivcům. Řeči hraje i sovětské obyvatelstvo. Necítí se nijak ohroženo ve svých hranicích a dává, jako všechny masy, rozhodnou přednost míru před dobrodružstvím vlády. I diktátorská sovětská vláda by se rozpakovala zahájit doma veřejnou kampaň pro expansi prostředkem války. Co tedy bude? Dále bude tichá soutěž moci mezi západem a východem, ale snad i něco jiného. Určité pravděpodobnosti, nové dimenze soutěže se rýsují. Sovětské komunisty by nebyli tak aktivní jak jsou, kdyby se nepokusili těžit z krise, již západ v některých ohledech nepopíratelně prochází. Nechybí známky, že sověty se chystají soutěžit v myslích lidí ne jako revolucionáři, nýbrž jako ti, kdo v kazícím se světě zachraňují solidnost, stálost a klid. S největší důstojností se už vyslovil Brežněv: "Demokracii si nelze představit bez disciplíny a zdravého sociálního řádu." Pravda, Solženicyn a solženicynovci uvádějí na paměť, co se skrývá pod tímto sovětským zdravím. Lidé, kte-

ří myslí a píší, jsou vystaveni zlým útrapám. Ale sověty usuzují, že většina lidí nepíše a má velký počet bližších jim zájmů.

Můžeme očekávat, že sověty budou se ptát, co člověku přinesla moudrost. Mnoho zamlčí z toho, co přinesla, a budou odpovídat, že přinesla zmatek a utrpení nejistoty. Viktor Dyk napsal:

"Já dlouho jel a nyní s chutí slezu,

a zaklejte mne třeba do pařezu."

Zdá se sovětům, že takový mír myslí je v jejich velké říši na dosah ruky.

Na rozdíl od dob minulých sovětské lidé už netrpí přílišně. Režim si ostříhal nehty, prostý občan se už nemusí tak bát, teror se soustředil na potírání nepokojného intelektu. Sověty dále podle svého programu zanedbávají konsumní průmysl ve prospěch průmyslu vojenského, ale životní úroveň přece stoupá — jak asi je neodvolatelné v 20. století. Ruské obyvatelstvo cítí, že jeho situace po hmotné stránce se zlepšuje. Mzdy nejsou vysoké, ale nejsou ohroženy inflací. Ani nezaměstnanost neohrožuje ruského občana. Je rozumné nepočítat s výbuchem zoufalství v Rusku, ani roku 1984 ani některého jiného. Zločinnost neznepokojuje Rusy v té míře, jakou znají lidé na západě. Únosy lidí, braní rukojmí jsou v ruských hranicích neznámé.

V Holandsku sedm lidí se zmocnilo vlaku, drželi jej zajatý na kolejích 12 dní, vzali 20 rukojmí, 3 z nich zastřelili. Pachatelé byli Molukkanci, jakýsi to kmen na ostrovech v Pacifiku. Žádají nezávislost na Indonésii a místo, aby o to bojovali doma, přenesli zápas do důvěřivého Holandska. Zastřelili tři lidi z žádných lepších důvodů než, jak prohlásili, proto, aby na svou věc upoutali pozornost. Nic takového se nepříhodí v nesmírně nedůvěřivějších sovětech. Osobní bezpečnost občana na ulicích a ve vlcích je tu zaručena, neshledá-li vláda, že třeba ji porušit z politických důvodů.

A beze vši pochyby sověty budou se zastávat rozumu proti iracionalismu, oblíbenému v západních intelektuálních kruzích. Budou se ptát, čeho se má chytit člověk,

VADYAPATI

(Songs from Bengali, A. D. 1400.)

POSLA MI POSÍLÁŠ?

V tu chvíli kdy poprvé se střetly naše zraky
Tvá i má touha se horce rozechvěla.
Nebyl's to Ty, jenž toužil — ne já, žádoucí,
Byla to vášeň jež spjala naše srdce.
Můj milý, Křišny se otaž jaký byl náš svazek!
Jak zbytečným nám tehdy každý posel —
Když sám bůh lásky — Kama, s pěti šipy
Nás spojil. Jak Tvůj a můj ret tehdy
Hledaly se v lásce!
Leč nyní, můj povýšený pane,
Posla mi posíláš. Proč?
Aby mi oznámil Tvůj chlad a rozchod?

ANTONÍN CEKOTA

Rumunská cesta . . .

Jak už jsme psali, rumunský komunistický vůdce Nicolae Ceausescu se vydal do nekomunistického světa. Nejprve navštívil Řecko a odamtud odjel do Kuvajtu. V Athénách se zdržel čtyři dny a podepsal tam dlouhodobou rumunsko-řeckou smlouvu o hospodářské spolupráci. Za svého pobytu v Athénách doporučoval, aby se na Balkáně vytvořilo pásmo trvalého míru, aby balkánské země vystoupily z mocenských bloků, a aby všechny státy bez rozdílu velikosti byly úplně nezávislé a rovnoprávné. Helsinská konference — jak řekl — velký praktický význam neměla a balkánské národy by měly vyvinout vlastní iniciativu. Své konflikty by měly řešit dohodami mezi sebou. Za nejnaléhavější označil dohodu mezi Řeckem a Tureckem o ostrově Kypru. Ceausescu nevystupoval v Athénách jako zastánce řeckých zájmů, přesto tam však byl přijat velmi srdečně. Řecké sdělovací

prostředky ho kvalifikovaly jako přítele Řeků a státníka mezinárodního formátu. Z Athén odcestoval Ceausescu do Kuvajtu. A také tam byl přivítán jako respektuhodný státník. Cestu plánoval už loni, ale musel ji odsunout, protože kuvajtský parlament odložil ratifikaci rumunsko-kuvajtské obchodní dohody s odůvodněním, že Rumunsko udržuje diplomatické styky s Izraelem. Od té doby se však zřejmě situace změnila. Ceausescu už při příletu do Kuvajtu vyjádřil s rozvojem rumunsko-kuvajtských vztahů velké uspokojení a projevil naději, že jeho návštěva bude mít značné praktické výsledky. Rumunsko má zájem především o dlouhodobou spolupráci v oblasti energetiky. Navrhuje kuvajtskému emirovi, aby spolufinancoval výstavbu rumunského petrochemického komplexu na Černém moři. Rumunsko by se za to revanšovalo zařízením naftové rafinerie v Kuvajtu.

kteří se rozvedl s rozumem. Budou tvrdit, že dobojovávají Voltairův boj. A nebudou váhat postavít chut' do života proti nihilismu západních literátů. Snad řeknou: máte na vybranou mezi komunismem a nihilismem.

Tak, pravděpodobně, čeká západ rozhodnutí, jak čelit zajímavému spojení revoluce s konservativismem. Snad by se ukázalo osudnou chybou, kdyby čilý, rušný západ podceňoval touhu lidí po klidu a jistotě.

Sověty se nedají duchem detenty vést k tomu, aby ve svém zpravodajství tlumily nesnáze západu, opak je pravda. Také v Rusku noviny vytvářejí skutečnost

pro ty, kdo je čtou. Byla v Rusku výstava amerického kuchyňského náradí a mladí Američané, kteří sloužili jako informátoři a průvodci, referují, že nálada sovětského občana se znatelně mění. Byli bombardováni otázkami, které svědčí o tom, že sovětská propaganda není bez úspěchů. Sovětské občany se jich vyptávali, proč v Americe lidé bez pomoci umírají na ulici, proč Amerika je prosycena nesmyslnou násilností, kolik lidí v Americe si může koupit slušnou potravu a proč tolik Američanů musí žít bez elektrického světla. Jestliže se nemýlíme, přišel čas zamyslet se o leckterých věcech.

Veselé Vel'konoce

PRAJE

ŠTOLBA FUNERAL HOME, Inc:

23-86 31st Street (ned'aleko Českého domova) — ASTORIA, L. I.

ARABSKO — AMERICKÉ OTEPIOVÁNÍ

Několik událostí naznačuje, že vztahy mezi Spojenými státy a arabským světem se lepší a že snaha o to je vzájemná; také, že zahraniční ministr Kissinger toho tudíž hodlá využít k novým mírovým iniciativám na Středním východě. K těm událostem patří ostentativně slavnostní přijetí americké válečné lodi Dahlgren v egyptském přístavu Alexandrii; přátelská a oboustranně výhodná dohoda mezi Saudskou Arábií a americkou firmou Armaco v poslední fázi znárodnění saudské nafty; a výzva amerického hlavního delegáta v OSN představitelům organizace za osvobození Palestiny k neformálním jednáním a jeho výtky Izraeli, že zakládání nových osad na okupovaných arabských územích znemožňuje mírovou dohodu. Na rozdíl od předchozích tajných protestů americké vlády ta výtky byla tentokrát vyslovena veřejně na fóru Spojených národů. V arabských zemích vyvolala pochopitelně příznivý ohlas. Patřila již zřejmě také k dalším Kissingerovým tahům na šachovnici Středního východu. Spojené státy jsou na pokraji nových diplomatických iniciativ na Středním východě, jejichž cílem je oddělit Egypt a Jordánsko od

Mezinárodní přehled

Sýrie a Palestínanů. Fordova vláda doufá dojednat mírovou dohodu, která by patrně vrátila demilitarizovaný západní břeh Jordánu Jordánsku a celý Sinajský poloostrov Egyptu...

Sadatova vláda nejen s nevyklou rychlostí povolila americkému raketovému torpédoborci Dahlgren zakotvit v Alexandrii, ale učinila z toho malý festival námořnické vzájemnosti s basketbalovým utkáním amerických a egyptských námořníků, turistickým zájezdem Romosty k pyramidám a se slavnostní hostinou egyptského viceadmirála Zakriho pro kapitána amerického torpédoborce. Sovětům naopak egyptská vláda dala současně na srozuměnou, že jejich lodím už nebude nadále poskytovat zvláštní výsady, jejich vlastní doky a speciální tankovací zařízení, jak tomu bylo v minulosti.

ÚŘADY NDR

splnily požadavek tří západních mocností a předložily jim plány přestavby tří nádraží na západoberlinském území. Rozhodný postoj západních spojenců, kteří jsou na základě poválečných dohod dosud nejvyšší autoritou v západním Berlíně, se tedy vyplatil. Vlády v Bonnu a ve

Východním Berlíně se loni v prosinci dohodly zlepšit železniční spojení mezi západním Německem a západním Berlínem modernizací a přestavbou tří stanic berlínské visuté dráhy. Dosud museli všichni cestující používat jediné zastávky v západním Berlíně. Na staniční budově ve Wannsee byly zahájeny práce už před několika týdny, ale spojenecké velitelství, v tomto případě americké — marně čekalo na stavební plány. Americký velitel varoval po poradě se svými kolegy východoněmecké úřady, že dá tyto práce zastavit, nebudou-li předloženy stavební plány, jak to předpokládala prosincová meziněmecká dohoda. Západní spojenci trvali na této formalitě, aby zabránili každému porušení zvláštního právního postavení železničních zařízení a vůbec železniční dopravy v západních sektorech Berlína. Od konce války přenechávají totiž technický provoz a dozor východoněmeckým drahám, ale vyhrazují si všechny zákonné a politické pravomoci. V roce 1945 byla zařízení říšských drah v Berlíně integrální součástí německého železničního systému a v zájmu provozu zůstala technická správa západoberlinských tratí v rukou východoněmeckých železnic,

a to na základě zmocnění sovětských okupačních úřadů. Ještě nedávno obviňovaly východoněmecké úřady západní mocnosti "z hrubého překrucování dohod", protože trvají na schvalování stavebních plánů, ale nakonec ustoupily. Jedna z dalších zápletek, k nimž dochází i po nových čtyřmocenských dohodách o Berlíně, tím — zajisté v zájmu všech zúčastněných stran — skončila.

PROTIOFENSIVA PAŘÍŽSKÉ VLÁDY

Pařížská vláda nastoupila k rozsáhlé protiofensivě proti levicové opozici a jiným kritikům. President Giscard d'Estaing měl v Elsku, v Kolmaru řeč, jejíž přesvědčivost připomínala rétoriku generála de Gaulla. Vyzval všechny Francouze, aby spolupracovali v zájmu země i osobního blahobytu. Francie musí podle něho mobilizovat všechny síly, aby podpořila začínající proces hospodářského ozdravení a udržela si postavení "velkého, moderního, demokratického a spravedlivého státu" v Evropě a ve světě. Je čas přestat snižovat a spínat Francii a plynout její energii ve dvouletém předvolebním boji, jaký by chtěla vést levice, řekl Giscard d'Estaing a připomněl, že parlamentní volby budou až v roce 1978 a že se do té doby musí mnohé udělat, a mnohé reformovat.

A zatímco se prezident obrátil na celý národ, vystoupil ministerský předseda Jacques Chirac poprvé v úloze koordinátora vládní koalice, jejíž strany vyzval k jednotě a k podpoře presidenta. Předseda vlády chce přinutit socialistického vůdce Mitteranda k tomu, aby jasně řekl, zda si přeje reformy v rámci demokracie anebo zda se už rozhodl pro revoluční cestu programu — který podepsali socialisté s komunisty a levicovými radikály. Kdyby v parlamentních volbách zvítězila levice, poznamenal Chirac, dostala by se vláda kvůli protichůdným politickým představám socialistů a komunistů do trvalé krize. Naproti tomu by liberální vláda znamenala spořádaný vývoj — respektování občanských svobod a zvýšenou zodpovědnost a bezpečnost. V levicové opozici se nyní opět zotřilo napětí. Úvodníkář komunistického orgánu L'Humanité, Moreau, napadl Mitteranda v souvislosti s jeho nedávnou schůzkou s předsedou západoněmecké sociální demokracie Brandtem. Moreau napsal, že prohlášení obou socialistických představitelů vyznívajících ve prospěch evropské spolupráce, odporuje společnému programu francouzské levice, protože prý doporučuje Evropu monopolu a atlantické součinnosti.

VČERA, DNES - A ZÍTRA?

Několik dní před zahájením XV. sjezdu KSČ si západní dopisovatelé v Praze všimli řady nápadných a typických věcí. Především toho, že Praha byla doslova obalena vlajkami, z nichž bylo nejméně tolik sovětských jako těch československých. "Miliony sovětských a československých praporů; visí skoro z každého okna", napsal dopisovatel New York Times. Sjezd, pokud jde o výraz lojality k Moskvě, odmítnutí "revisionismu" a projevy nepřátelství vůči západu, je nejortodoxnějším ze všech, které dosud komunistické strany satelitních zemí v uplynulých dvou letech konaly.

Na sjezd, který, mimo jiné, vyniká nejrefinovanějšími bezpečnostními opatřeními, nebyli vůbec připuštěni nekomunističtí zahraniční novináři.

Napjatá před-a sjezdová atmosféra má svoje příčiny: zákulisní boj o moc mezi nejvyššími stranickými představiteli, mezi "umírněnými", jejichž představitelem je Husák a mezi ortodoxními, kteří by rádi viděli ještě užší sepestí Prahy s Moskvou. Ti jsou reprezentováni vedoucím ideologem Bil'akem. Západní pozorovatelé soudí, že z této bitvy o moc vyjde vítězně Bil'akova skupina. Jeden z ukazatelů: v moskevské Pravdě se objevil těsně před XV. sjezdem článek, podepsaný Bil'akem, vřele vychvalující sovětskou okupaci z roku 1968 jako mezinárodní pomoc a projev solidarity bratrské země, která pomohla odvrátit nebezpečí hrozící čs. socialismu. Bil'akův článek útočí na "revisionistické teorie" a tendenci klást národní suverenitu a zájmy lidu před zájmy světového proletariátu...

"Nejvyšší sovětčík", Brežněv se XV. sjezdu KSČ neúčastní. Zdá se, že je opět vážněji nemocen. Nejen proto, že nebyl ani na bulharském stranickém sjezdu (ostatně se veřejně neobjevil od sedmého března), ale nepřijal ani Olafa Palmeho, švédského ministerského předsedu, který byl nedávno v Moskvě na oficiální návštěvě. Československo je dnes nejvazalštějším z vazalů Kremle...

CESTY ZA ZBRANĚMI

Nejvyšší představitelé dvou států scusedících s Izraelem se vydali do zahraničí především proto, aby si zajistili dodávky západních zbraní. Egyptský prezident Anwar Sadat navštívil NSR, Francii, Itálii, Jugoslávii a Rakousko. Jordánský král Husajn letěl přes Španělsko do Spojených států. Sadat je první egyptský prezident,

PŘÍJEMNÉ A RADOSTNÉ SVÁTKY VELIKONOČNÍ A BOHATOU POMLÁZKU

všem našim váženým zákazníkům, přátelům a známým
z celého srdce upřímně přeji

Dr. h. c. Karel F. Stekr

Jarmila Z. Stekr

LITTLE NECK REALTY, 254-13 Northern Blvd., Little Neck, New York 11363

Telefony ve dne i v noci do kanceláře: 224-0300 (Code 212)
do domu: 487-2948 (Code 516)

Přímá linka Great Neck a okolí 466-5787

RADOSTNÉ VELIKONOCE

SVÝM VKLADATELŮM PREJEME

FOURTH FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF NEW YORK

1335 FIRST AVENUE, NEW YORK,

nebo 2636 CENTRAL PARK AVE.,

Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710

a 590 East 187 Street, Bronx New York 10458

RADOSTNÉ SVÁTKY VELIKONOČNÍ A

BOHATOU POMLÁZKU PREJE

OTTO F. KUCERA

MUŽ, KTERÉMU NEVĚŘILI . . .

Jak už jsme psali, v pondělí 29. března se snesl v Los Angeles déšť Oscarů — cen americké filmové akademie na film "Jeden letěl přes kukaččí hnízdo." Od roku 1934 nedostal žádný film tolik Oscarů najednou. Těší nás, že režisérem tohoto mimořádně úspěšného filmu je náš Miloš Forman, tak dobře známý ze semaforovského Konkursu, Černého Petra, Lásek jedné plavovlásky, Hoří — má panenko, Desetiboje z mnichovské Olympiády, Taking off, a satiry na život v New Yorku, Zákon a nepořádek. Film Kukaččí hnízdo, mezitím uváděný s úspěchem v západní Evropě, dostal cenu za nejlepší film roku 1975, za herecké výkony Jacka Nicholsona a Louise Fletcher v roli autoritativní ošetřovatelky, za nejlepší režii Miloše Formana a za scénář, na kterém se s ním podíleli Lawrence Hauben a Bo Goldman.

Ale už před udílením Oscarů dostal Miloš Forman ještě jeden, dlouho očekávaný dar. Při své propagační cestě světem mohl ve Vídni přivítat svá dvojčata, kterým čs. režim konečně dal výjezdní povolení. Očekávaným úspěchem (film již krátce před-

tím sklídl šest zlatých globusů amerických filmových kritiků), snad již na sto procent přesvědčil Forman producenty o svém talentu. Vzpomeňme, jak kdysi italský producent Carlo Ponti, manžel Sophie Lorenové — který financoval v koprodukcii film Hoří, má panenko, odešel po jeho zhlédnutí beze slova a se vztekem v tváři. A přesto tento film slaví nové a nové úspěchy při opakováních uvedeních na televizních obrazovkách. Ani po příchodu do USA, kde znali Lásky jedné plavovlásky, se Formanovi nevedlo lépe. Když americkým podnikatelům předložil scénář k filmu "Taking off," odmítl. Film byl přesto natočen a v Cannes mnoho nechybělo a jen "díky" tehdejší revoluci nedostal cenu. Také majitelé německých kin se k filmu zachovali mačesky. Forman svá tehdejší zklamání vyjádřil článkem v novinách nazvaným: Jak jsem přišel do Ameriky dělat filmy a nakonec jsem měl u Paramountu dluh 140 tisíc dolarů.

I kukaččí hnízdo se těžce vyklubávalo. Tak autor předlohy — v době vydání roku 1963 velmi úspěšné novely — John Kesey, který ji psal pod vlivem drog, napsal sice pro film scénář, ale když viděl, jak se Forman se scenáristy podstatně vzdálil od původní předlohy, nechtěl mít s filmem nic společného. Po udělení cen si zřejmě trhal vlasy z hlavy, v Salemu prohlásil, že je zcela finančně na mizině. Práva na film prodal producentovi M. Douglasovi za 20 tisíc dolarů. Také pro producenta "Kukaček" Michaela Douglase, syna oblíbeného herce Kirka, a představitele detektiva v televizním seriálu "Sanfranciské ulice", je film velkým povzbuzením.

Byl to jeho první podnik v úloze filmového producenta, do kterého se pustil se Saul Zentem. Nicméně potíže s filmem pokračovaly. Tak kameraman Haskell Wexler neměl pro Formanovy záměry patřičné pochopení a raději se práce vzdal. Na jeho místo nastoupil Bill Butler.

V čem spočívá tak nevídaný úspěch filmu? Forman na pozadí skutečného psychiatrického ústavu v Salemu, Oregon posuzuje satirickou formou a svými specifickými prostředky, k nimž patří nejen autentičnost prostředí — ale i výběr hereckých typů a práce s neherci, americkou společnost. A patrně právě proto, že ji jako cizinec vidí jinýma, mnohem pozornějšíma očima, že filmem přináší hledaný projev lidskosti a citu, získal si pozornost. Ve filmu je v malé kostce vše, co má v podvědomí snad každý Američan. Mythos amerického Západu, přátelství bílého a rudého muže, touha po volnosti a přírodě, skrytý strach z černochů (kteří ve

filmu výlučně hrají úlohy brutálních ošetřovatelů), síla kolektivu a prostého lidského přátelství, optimizmu, potlačených přání a pudů, i účtování s jinou americkou tradicí, projevující se ještě dnes ve filmových westernech — ženským puritanismem pionýrských let, kdy se ženské furie rázně vypořádávaly s alkoholem a sexem.

V Československu se stalo v nových filmových příručkách vydávaných po roce 1969 zvykem, že nepohodlní a exilovavší režiséři se jednoduše vynechávají. Nikde nenajdete zmínku ani neuvidíte filmy o Oscarech u Obchodu na korze (Kadár-Klos) a do nedávna se nesmělo mluvit ani o Jiřím Menzelovi a jeho filmu Ostře sledované vlaky. Chybí údaje o cenách z Cannes pro Vojtěcha Jasného a jiných. Málokde nejdeme dnes ve světě příklad malé, ale na filmovou tradici bohaté země, která se stydí za počty svým režisérům. S Oscary pro Miloše Formana se komunistická propaganda dostává do nových potíží.

—vah

Veliká fotografie

na první straně RP: demonstrace v Barceloně, žádající propuštění politických vězňů . . . Kdyby si tak Češi dovolili demonstrovat na stejné téma!

Konference evropských komunistů stále nejistá

O evropské konferenci komunistických stran se vyjádřil jugoslávský prezident Tito v interview pro stockholmský list "Dagens Nyheter". Rekl, že se tato konference — podle jeho názoru — uskuteční velmi brzy. "Připravované dokumenty snad nebudou takové, jaké bychom je chtěli mít, ale podílíme se na přípravách a snažíme se zajistit, aby byly dokumenty pro nás přijatelné". A znovu opakoval, že konference bude vlastně "tématická" a že jejím výsledkem nebude nějaký "závazný dokument".

Z Titova konstatování, že se společný návrh dokumentu "dosud připravuje", lze usoudit, že dlouhý zápas o jeho obsah ještě neskončil. Věta, že se Jugoslávci snaží zajistit, aby byl dokument pro ně přijatelný, naznačuje, že v Bělehradě ještě o své účasti na evropské konferenci s konečnou platností nerozhodli. To, že si Jugoslávci kládou podmínky, bylo zřejmé od začátku, nové jsou však zprávy, že bojkotem pohrozila také KS Francie, a to v přípisu, který předložila účastníkům nedávné redakční schůzky ve východním Berlíně.

Francouzští komunisté kromě jiného upozornili, že o své účasti na konferenci ještě nerozhodli. Žádají prý bojovnější formulaci hlavního dokumentu, zvláště v pasáži o "prohlubující se krizi kapitalismu" a v závěrech, které z ní vyplývají pro politiku západních komunistických stran. Přípis prý podráždil sovětské vedení, ale není pravděpodobné, že obě

strany budou o něm veřejně diskutovat.

Jestliže francouzští komunisté nyní hrozí bojkotem konference, není to překvapení. Už loni v květnu vydala tato strana prohlášení, podle něhož nebyla hlavní otázkou přípravných rozhovorů konfrontace mezi centralisty a autonomisty, nýbrž spíše mezi těmi, kteří chtějí spojit détente s rozhodným bojem proti imperialismu, a těmi, kteří mají různé diplomatické ohledy anebo pěstují domácí oportunismus.

Nová francouzská iniciativa ohrožuje plody diplomacie italských komunistů, kteří chtěli, aby SSSR uznal určité zásady a jiné nechal stranou. V italském levicovém týdeníku L'Espresso napsal Gianni Corbi, že italská komun. strana a skupina takzvaných autonomistů zaznamenaly dva závažné úspěchy: prosadily zásadu, že každá strana může autonomně rozvíjet svou politickou linii i to, že v navrhovaném

(Dokonč. na str. 7)

PRÍJEMNÉ A RADOSTNÉ SVÁTKY VELIKONOČNÍ

PREJE

Ruc Restaurant

JAROSLAV A NAĎA RUČOVÍ

312 EAST 72nd STREET, NEW YORK 21, N. Y.

Veselé Vel'konoce

SO SIBAČKOU I OBLIEVAČKOU
SVOJIM ZÁKAZNÍKOM ŽELÁ

TATRA

TRAVEL BUREAU, 1465 SECOND AVENUE, NEW YORK CITY
RODINA FARKAŠOVA A CELÝ PERSONÁL

PRÍJEMNÉ PROŽITÍ VESELÝCH VELIKONOC

VŠEM PŘÁTELŮM A ZNÁMÝM

PREJE

Mr. and Mrs. John J. Krtíl s rodinou

SPORT

V KATOVICÍCH ZAHÁJENO
MISTROVSTVÍ SVĚTA
V HOKEJI

• Nedlouho poté, kdy byly ukončeny boje na Olympiádě v Innsbrucku, bylo v polských Katovicích zahájeno mistrovství světa v hokeji. V prvních zápasech zvíťazilo Československo nad Vých. Německem 10:0, Švédsko porazilo Záp. Německo 4:1. Finsko bojovalo s Amerikou nerozhodně 3:3, Sovětský svaz prohrál !!! s Polskem 4:6, Československo-Polsko 12:0, Sovětský svaz-Vých. Německo 4:0.

Pořadí po dvou dnech:

1. ČSSR	2 4
2. Švédsko	1 2
3. SSSR	1 2
4. Polsko	1 2
5.-6. USA	0 1
5.-6. Finsko	0 1
7. NSR	0 0
8. NDR	0 0

• V posledním zápase 22. kola první fotbalové ligy porazila pražská Slavia Trenčín 3:1 a postoupila na třetí místo v tabulce.

Tabulka:

1. Sn Bratislava	22 26
2. Zbrojovka Brno	22 25
3. Slavia	22 25
5. Baník Ostrava	22 25
4. Dukla Praha	22 25
6. SU Teplice	22 25
7. VSS Košice	22 23
8. Inter Bratislava	22 22
9. Lok. Košice	22 22

VÝCHODONĚMECKÉ HOSPODÁŘSTVÍ

musí řešit řadu problémů, které ještě před několika lety neexistovaly. Honeckerovo vedení subvencuje i nadále ceny základních potravin, činže a provoz prostředků hromadné dopravy. Strana loni slíbila, že tyto ceny nebude zvyšovat a to navzdory zvýšeným cenám ropy, zemního plynu a dovážených surovin. Také situace na světových trzích se v posledních dvou letech zkomplikovala v neprospěch východního Německa; konkurence se ještě více přiosťřila a jen prvotřídní výrobky je možno prodávat za devizy do zahraničí.

Honeckerovo vedení subvencuje ceny zmíněných domácích výrobků a služeb nyní částkou, představující více než deset procent národního důchodu, 14 miliardami marek. Před dvěma roky činily tyto subvence 10 miliard. Východoněmečtí ekonomové bojují proti tomuto nepříznivému trendu na dvou frontách. Jednak se musejí vyrovnat s růstem cen zboží dováženého ze Západu, postiženého inflací. A na druhé straně se musejí vypořádat s novými cenami za sovětskou

10. Sp. Trnava	22 22
11. Bohemians	22 21
12. Škoda Plzeň	22 20
13. ZVL Žilina	22 19
14. LIAZ Jablonec	22 18
15. J. Trenčín	22 18
16. TŽ Třinec	22 16

• Po dvacátém kole druhé fotbalové ligy jsou na jejím čele tři kluby se šesti body. Poslední zápasy: Kladno-Michalovce 1:0, Frýdek M. — Bardejov 0:1, Vlašim-Příbram 2:0, B. Bystrica-Prešov 1:0, Sparta-Martin 2:1, Nitra-VŽKG 2:0, Pov. Bystrica-Liberec 1:0, Prievidza-Nové Mesto 2:2. Tabulku vede Sparta následovaná Duklou B. B.

• Cesta čs. fotbalistů do Montrealu uzavřena nerozhodným zápasem s Vých. Německem v poměru 0:0. Zápas byl sehrán v Lipsku v rámci kvalifikačního turnaje pro Olympiádu v Montrealu.

• Západoněmecký prvoligový klub MSV Duisburg zvíťazil nad rakouským reprezentačním mužstvem 3:1.

• Ve fotbalové olympijské kvalifikaci prohrálo Holandsko v Rosendaalu s Rumunskem 0:3. Tabulku skupiny vede Francie.

• Čs. basketbalisté prohráli v Chebu dvakrát s Kubou: 71:101 a 67:89.

• Švéd Bjorn Borg vyhrál turnaj v Sao Paulu, kde ve finale porazil Guillerma Vilase z Argentiny 7:6 a 6:2.

• Mexičan Raul Ramírez vyhrál ve finale turnaje v Caracasu nad Rumunem Nastasim 6:3, 6:4.

• Guatemala-Mexiko 3:2 v olympijské kvalifikaci fotbalistů. Mexiko se již kvalifikovalo pro OH v Montrealu.

• Panama-Kostarika 3:2 ve fotbalové kvalifikaci pro MS.

• Dánsko zvíťazilo v soutěži mužstev v badmintonu v Dublinu. Ve finale porazilo Anglii 3:2.

ropu. Moskva tyto ceny v roce 1975 víc než zdvojnásobila. Chce-li Německá demokratická republika i nadále dovážet stejné množství ropy, musí za ně Sovětskému svazu zaplatit větším množstvím vlastních průmyslových výrobků a zatížit do datečně kapacitu východoněmeckého průmyslu. Třetím faktorem, který komplikuje práci plánovačů a ekonomů v NDR je dovoz amerického obilí. To musí východní Berlín dovážet ve zvýšeném množství, protože Sovětský svaz, který dosud pomáhal NDR zásobovat, sám loni musel nakoupit rekordní množství obilí na Západě a protože východní Německo bylo postiženo suchem.

Lékařský úspěch

Do zkušebního provozu byla dána první československá klinická umělá ledvina pro jedno lůžko. Stalo se tak na třetí interní střešovické Vojenské nemocnice. Rudé právo si pospíšilo dodat, že to byl závazek čs. lékařů k XV. sjezdu KSČ.

Něco o kanadské hokejové lize

Ještě snad nikdy v historii nebyla americko-kanadská profesionální hokejová liga tak bohatá na dramatická zákulisní dění jako právě v těchto dnech. Proč? Kanadští milionáři, kteří lásku k tomuto rasantnímu sportu spojili při zakládání nové ligy WHA s obchodem, ztrácejí nyní v tomto podnikání velké peníze. Naopak však kanadští hokejoví teenageři se přes noc stávají bohatci! Typickým příkladem je Pat Price, který několik málo dnů před svými 19-tými narozeninami podepsal pětiletou hráčskou smlouvu s klubem Vancouver Blazers, jež mu zaručovala milion a 300.000 dolarů. Pochopitelně to kanadské novináře vedlo k tomu, aby porovnali co profesionální hokejisté vydělávali v Kanadě a ve Spojených státech dříve a co inkasují dnes. Poukázali na to právě v případě coache mužstva Vancouver Blazers, Andyho Barthgata, který byl svého času "zářivou hvězdou" profesionálního hokeje a přesto jeho roční výdělek tehdy nepřevyšil 37.000 dolarů.

Proč je tomu nyní v profesionálním hokeji jinak? Jak to, že profesionální hráči vydělávají dnes tak závratné částky? Především třeba říci, že ke zvýšení platů a přemí hokejistům došlo právě v době, kdy byl založen konkurenční podnik NHL "vzdoroliga" WHA. Od té doby však mladí talentovaní kanadští hokejisté nevandrují za výdělkem do Evropy, neboť doma — v této lize — si přijdou na víc, než v evropských klubech. Na druhé straně "nový svět" Kanada a USA potřebují v důsledku zvýšení počtu klubů v obou ligách evropské hokejové hvězdy.

Z kanadských a amerických milionářů, kteří na to vše finančně momentálně doplácí, je na tom snad nejhůře 36-letý Johny Bassett. Jeho "Toronto Toros", za které hrají oba bývalí českoslovenští internacionálové Václav Nedomanský s Richardem Fardou, i slavní hokejisté Frank Mahovlich a Paul Henderson, stojí miliony dolarů. Kromě velkých částek, které jmenovaní hráči dostali za podepsání smlouvy, mají roční gáži až 200.000 dolarů. Pochopitelně to záleží na tom, na jak velké prémii si přijdou. Prémie Vaška Nedomanského jsou nyní mimořádně vysoké, neboť tento bývalý hráč Slovanu Bratislava je ve velké formě a na příklad ve dvou posledních ligových zápasech dával v dresu Toronto Toros pět gólů, což je na Kanadu výkon úctyhodný a je i finančně odměněn. To vše pochopitelně stojí Johny Bassetta i jeho přítele, generálního ředitele kanadských obchodních domů Johna Graiga Eatona pěkné dolárky. Ovšem i Toronto Maple Leafs to nemá lehké.

Především však proto, že chce včas podchytit mladé talenty a uzavře s nimi smlouvu, i když ti musí na svou příležitost dostat se do prvního týmu, někdy dlouho čekat.

Jak jsem se už v úvodu zmínil, byl mladý Pat Price v roce 1974 považován za nejlepšího obránce. Klub Vancouver Blazers udělal s ním smlouvu, která mu zaručovala milion a 300.000 dolarů a jako zálohu dostal tento 19-letý mladík 180.000 dolarů. Pat Price však byl náhle jak vyměněný, jeho výkon na ledě rapidně klesal a tak se stalo, že v příští sezóně mu

sel odejít do klubu nižší třídy, do mužstva Fort Worth. Proč? Na to dal nejpádnejší odpověď jeho trenér v mužstvu Vancouver Blazers Joe Crozier. Ten mimo jiné řekl: "Peníze Pata zmátly. Dostal najednou komplex, že je nejlepší hokejista v Kanadě, který nemusí tak intenzivně trenovat jako druzí. A ani jeho životospráva nebyla taková, jaká měla být. Projevilo se to kondičně a pak i hráčsky!"

Dnes prý Pat Price velmi často myslí na časy, kdy vydělával hokejem 60 dolarů týdně, ale byl spokojen.

PĚTASEDMDESÁT LET ING. JOSEFA HOLMANA

Z generace a z okruhu Ferdinanda Peroutky a Juliuse Firta dožívá se v Mnichově Ing. Josef Holman 75ti let. Jak pestrá a zajímavá je životní dráha tohoto talentovaného muže!

Byl původně po prvé světové válce propagačním úředníkem Škodových závodů a průkopníkem našeho automobilismu. Byl jedním ze zakladatelů Radiojournalu, jak se původně jmenoval Československý Rozhlas.

S Dr. Josefem Winnem a Z. Aníkem byl spoluzakladatelem satirického časopisu "Trn", kam Dr. Winn, nyní odborný lékař pro duševní a nervové nemoci v New Yorku, psával pod pseudonymem Alcantara, kteréhož jména užívá jako spisovatel dosud. Před druhou světovou válkou a za války byl Holman úspěšným filmovým režisérem a filmovým producentem.

Byl aktivní v podzemním protinacistickém hnutí a po válce vyznamenán.

Zastával úřad odborového rady v Ministerstvu zahraničí. Když se válka chýlila ke konci, Holman projel německou frontu a jel vstříc prezidentu Benešovi do Košic. Celý návrat Benešův po osvobození do Prahy jim byl nafilmován. Kus naší historie.

Nyní je Holman už téměř čtvrt století režisérem a redaktorem Svobodné Evropy v Mnichově a častým poradcem německého filmového průmyslu.

Jeho četní přátelé mu přejí zdravý a šťastný život.

Kadelik

Telegraficky ze světa

Zahraniční ministr USA Henry Kissinger varuje západ: pozor na komunisty. Jestliže je Itálie připustí do své vlády, bude to impuls pro jiné západní země, aby učinily totéž. Následky mohou být nedozírné nejen uvnitř oněch zemí, ale i v mezinárodních vztazích a poměru USA k nim. • Místní volby na území, okupovaném Izraelem: komunističtí kandidáti, kandidáti syrských baasistů a sympatizující s Palestinským osvobozovacím hnutím zvítězili ve všech místech s výjimkou Bethlehemu. • Sýrská intervence v Libanonu je skutečností. Sýrské vojsko drží nejméně čtyři strategické body uvnitř Libanonu a sýrský prezident slibuje vojenskou akci, jestliže obě libanonské nepřátelské strany obnoví krveprolití. • Americký senát odhlasoval pětadvacetimilionovou pomoc obětem zemětřesení v Guatemale. • Nepokoje v Číně, které, podle západních pozorovatelů uvedly čínské vedení do "stavu šoku," se neomezují jen na Pekin. • Na konferenci o odzbrojení v Ženevě (účastní se jí třicet států) navrhly USA, aby byly učiněny přípravy k zákazu výroby chemických zbraní a k podstatnému omezení jejich dosavadních zásob. • Výbuch v prachárně ve finském hlavním městě Helsinkách zabil 45 lidí a zranil sedmdesát. • Sovět. spisovatel Andrej Amalrik, autor knihy Přežije SSSR rok 1984? se rozhodl požádat o vystěhovalecké vízum — po letech koncentráku a sibiřského vyhnanství. • Další kubánský voják v Angole se zmocnil letadla s nímž uletěl do Portugalska, kde požádal o politický asyl. • Přeci jen asi dojde k italským volbám v červnu, v důsledku vleklé politické krise. V té souvislosti: další pokles liry. • Při pokusu o výstup na Mount Everest se zabil anglický horolezec, kapitán Terry Thompson, pádem. • Z dvanácti na dvěstě mil od pobřeží rozšířil prezident Ford zvláštním dekretem právo amerických rybářů lovit ryby. Dekret vstoupí v platnost příštího roku.

Netrpělivý člověk pravoslavný

(Pokračování)

Hašek má za sebou anarchisticou minulost. Opouští anarchisty stejně překvapivě a náhle jako všecko v životě.

Prý na domluvu policejního úředníka. Když přijde do Ruska, má za sebou z Čech i minulost novinářskou. Hašek novinář býval vždy opozičníkem, posměváčkem pilně zesměšňujícím českou politickou reprezentaci. Jako Čechovi v Rakousko-Uhersku mu nevyhovuje internacionální charakter sociální demokracie, vidí v něm, a právem, chročení národních zájmů svého národa obklopeného nečeským prostředím. U zbýlé části politické reprezentace pak, můžeme-li soudit z toho, co o nich napsal, nedostatek sociálního citění a zdůrazňování loyality k Rakousku. Skutečnost, že se dožebraávají práva namísto, aby o něj bojovaly.

S tím vším přichází Hašek do Ruska. Je rok 1915 a jediný kdo usiluje nikoli o státoprávní uspořádání v rámci monarchie, ale o její rozbití je profesor T. G. Masaryk. Nejprve se opírá o skupinky českých usadlíků v cizině. (Podle sčítání lidu z roku 1911 v Rusku tehdy 122 000 rodin). O usedlé české muzikanty, zedníky, pivovarníky a sokolské cvičitele.

Mezi podzimkem 1915 a dubnem 1916 tráví válečný zajatec Hašek svůj čas v zajateckém lágru. Od dubna do července 1916 je Jaroslav Hašek řadovým vojákem 1. čs. dobrovolnického pluku Mistra Jana Husi. Jeho služební záznam je bez poskvrny. Proto může odejít po ukončení základního výcviku od jednotky, pracovat do redakce kyjevského českého časopisu Čechoslován. Budou-

to jsme vyzdvihli revoluci, abychom povalili habsburskou dynastii a na český trůn povolali člena slovanického rodu, velkého rodu Romanovců."

Jak vzdálen musil být pokus o ruského poddaného věcem tehdejšího Ruska.

V Kyjevě píše Hašek ale nejen novinové články. Také povídky, humoresky, jak se jim tehdy říkalo, ale také svého Švejka v zajetí. Část, ke které už nebylo dáno autorovi dojít při práci na Osudech dobrého vojáka Švejka za světové války. Také tento Švejk je sice ještě groteskní postava jako jeho poválečný jmenovec, dorůstá také od prostinkého idiota k uvědomělému muži, ale nestaví švejkádu jako cíl, nýbrž jako prostředek. Tento Švejk posléze zastřelí svého nadřízeného kadeta — zjevný předobraz nikoli Biegle, ale spíše pozdějšího poručíka Duba, a přeběhne k Rusům. aby se šel přihlásit do českého vojska.

Legie už přerostla v roce 1916 z původní České družiny tvořené z ruských usad-

JAN BENEŠ

líků ve vojsko, do kterého se mohou hlásit i váleční zajatci. Hašek, legionář a redaktor Čechoslovana, tríská do opatrnickví, které sice nesusouhlasí s Rakouskem, ale boji se angažovat do akce proti rakušáctví a za český stát. Literárně je v zde povídkář a tedy spisovatel, nad novinářem. Rétorický pathos, který v předválečných letech tolik zesměšňoval, je teď i jeho slohem. Program, který mají ruští krajané (konservativnější než jejich ruské okolí, pah, známe přece emigraci, ne?) je neméně rétorický. Vybudovat armádu, velikou armádu. S touto armádou prorazit rakousko-německou frontu a vtrhnout do Rakousko-Uherska. Dobýt a zapálit Vídeň a zbořit císařský Schönbrunn.

Hašek se bije o tuto armádu, bije se také o to, aby uprchl svému pražskému stínu. Bi-je se o své uznané postavení vzdělance? Je-li Hašek výstředkem egoismu ad absurdum, v době, kdy je redaktorem Čechoslovana nezná mezí jeho altruismus. Bijе do sociálně demokratické levice, která se formuje odděleně od českého centra v Kyjevě. Bi-je nejen do její české odnože, ale i do její ruské hlavy. Bijе do bolševiků, agentů německého císaře, do proroků rozvratu. Viní je z nevlastenectví a z organisování rozvratu fronty, který má přivést Rusko k pádu a bolševiky k moci (vyšlo jim to). To vše mezi červencem a říjnem 1917.

Situace legionářů nevypadá nijak růžově. Rusko se jim rozpadá před očima. Ruská armáda, jejíž byli částí, se rozchází domů. S carstvím padla i myšlenka Ruska, padla i disciplína. Ruský voják spěchá domů, kde se bude rozdávat půda. Úsilí o rozbití jakési Austrie mu nic neříká. Hašek, stejně jako Masaryk však ví, že osud českého státu je odvislý od konce války, ze které by nevyšlo Rakousko na straně vítězů.

Na jaře 1917 se do Ruska chystá Masaryk. A vedení československého odboje v Rusku se diferencuje. Původní konservativní vedení se s přílivem zajatců do armády ocitá v menšině. Svaz českých spolků na Rusi je jim cizí nerepresentativní organizací. Po pádu carismu v únoru 17 visí celý jeho program ve vzduchu. Spolu s ním zůstává viset ve vzduchu i Jaroslav Hašek. Dobrovolníci mezitím vytvořili v Rusku Odbočku čs. národní rady, která se pouští do práce jako politický orgán hnutí vedeného T. G. Masarykem. Jaroslav Hašek zůstává věrný Svazu, napíše dokonce do Čechoslovana několik článků proti odbožce. Po uveřejnění fejetonu — Klub českých Pikwikovců — toho mají legionáři právě dost. Do redakce Čechoslovana se dostaví delegace vedená kapitánem Gajdou. Vynutí si sesazení Jaroslava Haška z redakce a odeslání zpět k jednotce. Hašek se nemusí jejich rozhodnutí podrobit. Není autority, která by ho mohla udržet v českém vojsku. Přesto se podrobuje. Dokonce stojí i před čestným soudem svých druhů a podrobuje se jeho rozhodnutí.

Tady dochází k prapůvodní Haškově roztržce mezi ním a legiemi. Půl roku před bolševickou revolucí. Tady nadchází onen okamžik roku 1918, kdy Hašek legie opouští, či kdy ho legie definitivně odmítají. Zatím není v Rusku nikoho, kdo by ho uznal a ke komu by se mohl přidat. Vše je jen neznámé a cizí.

Čestný soud s Jaroslavem Haškem se schází 17. května 1917. Týž den přijíždí do Ruska T. G. Masaryk. Muž, kterého Hašek zatím bezvýhradně uznává. Podrobuje se rozhodnutí čestného soudu, sám koncipuje emluvu vedení, podepisuje ji a dává k veřejné publikaci. Odehází k pluku jako prostý voják. S plukem odchází do posic u vesnice Cecová blíže Zborova. Dochází k proslulé bitvě u Zborova. Hašek v ní získává medaili Řádu Sv. Jiří.

(Pokračování).

(Z předmluvy ke knize Velitelem města Bulgumy, kterou vydá v r. 1976 nakladatelství Publishers 68 Toronto).

"ČESKÝ KUDIRKA" ZACHRÁNĚN!

Vážení přátelé v AL,

prosím, přijmete naše srdečné pozdravy a vzpomínky z Kanady, jakož i díky za pomoc nám prokázanou v případě Jana Morčínka.

Dnes mám to potěšení Vám sdělit, že sedmého dubna bývalý československý námořník-kuchař, Jan Morčinek, obdržel imigrační vízum na konsulátě Spojených Států. V pátek, devátého Jan odjel do New Yorku, kde nastupuje jako kuchař v restauraci pana Vašaty. Tím končí jedna epizoda boje Československého Národního Sdružení o záchranu krajana před deportací do rukou komunistické policie Československa.

Náš boj stál hodně času, námahy, úsilí a peněz. Během dvaceti měsíců jsme před soudy prohráli mnoho šarvátek, ale hlavní bitvu jsme nakonec vyhráli!

Ještě jednou zdravím a děkuji,

Váš

Dr. Victor Zicha, předseda Čs. Nár. Sdružení v Kanadě

KONFERENCE . . .

(Dokonč. ze str. 5.)

dokumentu není vůbec zmínka o diktatuře proletariátu a proletářském internacionalismu.

Ostatně, francouzští komunističti předáci takřka každý den znovu připomínají, že jejich strana přijala na svém únorovém 22. sjezdu nový program, v něm byla vytýčena vlastní francouzská cesta k socialismu, nezávislá na jakékoli mezinárodní mocenské centrále. Generální tajemník strany Marchais prohlásil na zasedání Ústředního výboru, že jeho strana už nepokládá bezvýhradnou podporu Sovětského svazu za kritérium proletářského internacionalismu a že sovětské zkušenosti nemohou být modelem pro ostatní komunistické strany.

Zřetelně se od Brežněvovy doktriny omezené suverenity komunistických stran distancoval, i když tento termín výslovně nepoužil, i člen politbyra francouzské komunistické strany Jacques Chambaz v pozdravném projevu na sjezdu bulharských komunistů. Mluvil o tom, že jeho strana respektuje domácí podmínky a chce vést lid pod francouzskou trikolourou po cestě demokratického socialismu.

Nezávislost si troufal proklamacovat i vůdce ilegální komunistické strany Španělska Santiago Carrillo. Ačkoli jeho strana je na materiální podpoře z Moskvy závislejší než strana francouzská, jednoznačně sovětskou kritiku odmítl a její ostří obrátil proti Moskvě. Na pařížském lunchi pro angloamerickou tiskovou asociaci prohlásil, že mezinárodní komunistické hnutí se nemá podobat církvi, že nemá mít žádného papeže a žádné dogma. Budoucnost, jak řekl, nepatří dogmatikům, ale kacířům. Jednoznačný je postoj Ligy jugoslávských komunistů v otázce nezávislosti a rovnoprávnosti všech stran. Tito zdůraznil, že každá strana je "za svou politiku zodpovědná výlučně své pracující třídě a vlastnímu lidu." Také jugoslávský delegát Mesihovič hovořil na sjezdu bulharských komunistů v Sofii o nutnosti, aby každá strana učinila politické, hospodářské a sociální podmínky ve své zemi v co největší míře základem své politiky. Prozatím tedy nic nesusvědčí o tom, že by dlouhá diskuse o přípravě evropské komunistické konference podstatně sblížila stanoviska východo — a západoevropských stran.

Temná Rus . . .

SVOBODU PRO MICHAELA STERNA

Francouzský filosof Jean-Paul Sartre a Simone de Beauvoir založili v Paříži mezinárodní komisi pro osvobození dr. Michaela Sterna, který byl 25. března 1975 odsouzen v sovětské Ukrajině k osmi létům "nápravné" práce v pracovním táboře. Žaloba mu dala za vinu, že během své dvacetileté lékařské praxe přijal od pacientů dvě husy, jednoho kohouta, sedmdesát vajec a 775 rublů. Obvinění však nemohla být dokázána. Navíc sovětské právo zakazuje přijímat dary pouze úředníkům. Za celou groteskou se skrývají politické důvody. Z těch byl na Ukrajině odsouzen do tábora např. i významný sovětský režisér Sergej Paradžanov (v lednu 1974 na pět let, údajně pro černý obchod s devizami a homosexualitu, ve skutečnosti si znepřátelil aparátčiky svými filmy — nejznámější Stíny zapomenutých předků — a protesty proti potlačení uměleckých svobod v SSSR). Oba synové dr. Sterna, jeden povoláním fyzik a matematik, druhý psycholog, požádali o povolení vystěhování z SSSR. Výzvu za propuštění dr. M. Sterna podepsalo 50 nositelů Nobelovy ceny, mezi nimi Samuel Beckett, Heinrich Böll a Gunnar Myrdal.

ej komisař. Rudé armády a bývalý anarchista a bohém v této době nejen nepije, ale přímo hlásá asketismus a sebeobětování. Tentokrát si opravdu počíná, vzhledem ke své pověsti v kterýkoli jiný čas svého žití, jako někdo jiný. Zdá se, že s pražským prostředím a pražskou bohémou nechává za sebou i svou minulost nezodpovědného hochy. Přemýšlí prý o přestupu k pravoslaví — podle jiných zpráv prý dokonce tento přestup už uskutečnil. Skutečnost, že žádá o ruské poddanství, které pravoslaví doporučovalo, se zdá hovořit pro. Toto píše Jaroslav Hašek do Čechoslovana dne 27. listopadu 1916. ani ne tři měsíce před ruskou únorovou revolucí:

" . . . my nechceme na českém trůně Habsburka. Pro-

NÁŠ SLET JE ZAS!

Zpravodajství čtvrtého sletu československého sokolstva v zahraničí

Krok za krokem,
rok za rokem
a náš slet je zas
čtvrtého července
na Strahovských hradbách.

Rudolf Těsnohlídek

Na Strahovských hradbách ještě nebude, ale bude čtvrtého července 1976 v Curychu ve Švýcarsku. Sokol, ta slavná československá tradice, je zatím stále ještě ve vyhnanství.

Ale žije! Pokusilo se jej ochromit staré Rakousko zastavením činnosti jeho hlavy, tehdy ještě České obce sokolské, pokusili se jej zničit nacisti rozpuštěním, zabavením miliardového majetku a uvězněním tisíců činovníků, komunisti se pokusili se ho zmocnit a když neuspěli, zničit jej stejně jako nacisti — všichni bez úspě-

chu. Po Rakousku a po nacistické okupaci Sokol vstal silnější než dříve, po vypuzení z vlasti komunisty vyrostl ve vyhnanství. Přes obtíže rozptýlu ve třech světadílech vytvořil novou organizaci — jejíž životnost potvrzují — jako v minulosti — slety.

Sokol žije a bude žít, neboť myšlenku nelze zabít a Tyršova sokolská myšlenka se stala neodlučitelnou součástí naší národní kultury, naší národní tradice. Tyrš založil Sokol jako nástroj k fyzickému a mravnímu dovršení národní obrody a k dosažení

státní samostatnosti. Výsledky jeho působení se projevíly v legiích za I. světové války, v zajištění pořádku a hladkého průběhu převratu 28. října 1918, v obraně Slovenska proti vpádu komunistického Maďarska roku 1919, a v účasti v zahraničním i v domácím podzemním odboji za II. světové války. Národ si uvědomuje i dnes, jakou službu mu prokazuje Sokol fyzickou a mravní výchovou, ve které sjednocuje rozdílné jeho složky k obětavé a nenáročné službě vlasti. V roce 68, po dvaceti letech umlčení Sokola a pronásledování jeho příslušníků, mezi hlavními požadavky československého lidu byla obnova Sokola. Denní tisk byl plný volání po sletu ze všech vrstev obyvatelstva. A po srpnovém zhroucení všech nadějí noví uprchlíci nás překvapili zakládáním sokolských jednot. Oni to jsou, kdo se nadšeně přihlásili k provedení čtvrtého sletu československého Sokolstva v zahraničí.

Sotva byl slet ohlášen, hned se ukázalo, že to bude slet větší než všechny dosavadní v exilu. Odpovědi na první dotazník — ještě ne ze všech jednot — přihlášily ke cvičení na sletu ve všech složkách víc cvičenců, než bylo na posledním sletu roku 72 ve Vídni. A kam přijdeme v amerických jednotách, všude se setkáváme s nebývalým zájmem. Největší nadšení září z očí našich doma, kdykoli se setkají s někým ze zahraničí. Vědí, že ani tento slet neuvidí, jako neviděli předcházející, vědí, že komunistická vláda zase odepře povolení k výjezdu v době sletu. Přes to se na něj těší, těší se na každou zprávičku o něm, která k nim pronikne, protože v něm vidí záruku dalšího trvání Sokola, záruku jeho návratu do vlasti, až bude zase svobodná. Pro ně v první řadě chceme slet pořádat, pro jejich útěchu a pro posílení jejich víry. Na ně myslíme v přípravách — pro ně budeme cvičit, za ně budeme znovu přísahat věrnost sokolským ideálům.

Stejně bedlivě ovšem budou také sledovat přípravy i vlastní slet komunisti, zklamání ve svém úsilí vyrvat sokolskou myšlenku z mysli Čechů a Slováků. Zase se budou snažit všemožnými intrikami slet aspoň oslabit, nemohou-li jej zneškodnit, a všemi prostředky znemožnit pronikání zpráv o něm přes ostnaté dráty hranic. Dělati to při všech posavadních sletech, budou to dělat zase, stejně bez úspěchu. Ale čím více se budou snažit slet poškodit, tím jasněji ukáží, jakou silou je sokolská myšlenka v úsilí o svobodu vlasti. Tím víc se k sletu přimkne, tím jej uděláme větší a krásnější.

Marie Provazníková

Z KALENDÁŘE KRAJANSKÝCH AKCÍ A PROGRAMU:

Pravidelné schůzky — přátelská popovídání pro krajany ze Stuttgartu a okolí v rest. Flurwirt, Flurstr. 9 (blízko Kurhaus), Stuttgart-Bad Cannstatt. Nejbližší data: 20. dubna, 18. května a 15. června.

• Čtvrtek 15. dubna od 10 hod. — Frankfurt, NSR: Zelený čtvrtek mladých na Velehradě, Allerheiligenstr. 52, tel. 285710.

• Pátek 30. dubna — Neděle 2. května 1976. Švýcarsko-německé hranice, Zurzach: 4. křesťansko-demokratické symposium ČSKP. Inf. sv. sv. křesť. pracujících Švýcarska, Schlosstalstr. 54, CH-8406 Winterthur.

• Sobota 22. května v 17 hod. Frankfurt-NSR: Vysvěcení Jana Dufky, člena Tovaryšstva Ježíšova na kněze, kostel Sv. Igáce v Leerbachstr. 37 o 17 hod. (Jeho první svatá mše-prvníce ve čtvrtek 27.5 v 16,30 hod. v Kolpinghaus, Lange Str. 26).

• Sobota 24. dubna 1976: Francie-Paříž (po mši). Přílehlý sál kostela St. Germain d'Auxerrois, 2, Place du Louvre po 17 hod. — P. Josef Pazderka z Londýna vypráví o činnosti střediska Velehrad v Londýně. Pořádá: Čs. katol. misie, Paříž, 35, rue de Sévres, tel. 544-58-91. (P. Petr Kolář).

Mše sv. v Paříži každou první a třetí sobotu v měsíci v 17,30 hod.

• Neděle 25. dubna od 12. hod. Švýcarsko-Locarno, Basilika Madonna del Sasso — Jarní svatovojtěšská pout' v Tessinu. Informace a ubytování: P. Petr Eliáš, tel. 093/314188.

• Středa 28. dubna (pravidelné středy ve frankfurtském Velehradu, Allerheiligenstr. 52, tel. 285710 od 20 hod.) — Frankfurt/M-Velehrad: Dvojazyčnost ve výchově a v životě (přednáší rektor W. Lippert).

• Pátek 7. května ve 20 hod. Frankfurt-NSR, Sportzentrale ve Frankfurtu-Riederwald (u st. tramvaje 18), Am Erlenbruch 94 Přijíždí na večer. Další setkání s novými přáteli, neplánované hovory. Vždy první pátek v měsíci, nejbližší 4. června. Inf. na telefonu 798-2070, 234806 nebo 413114.

• Středa 12. května, Frankfurt/M-Velehrad od 20 hod.: Über den Verfassungsschutz (ing. P. Fischer).

• Pátek 14. května (a každý druhý pátek v měsíci u Duchovní služby ve Stuttgartu, Hölderlinstr. 46, tel. 0711/620159, p. děkan Jan Urban) Promítání filmu z pouti v Ellwangu.

• Sobota 15. května 1976: Francie-Paříž (po mši o 18,30 hod.). Místo konání viz jako 24. 4. — Závěrečná přednáška prof. Snejdárka o čs.-francouzských vztazích — Období 2. svět. války.

• 26.-30. května rovněž v Casies (viz duben). Setkání rodičů s vychovateli. K rodičům hovoří lékař a vychovatelé. Cena na osobu a den v Casies DM 13,50.

• Středa 26. května, Frankfurt-Velehrad: O smyslu života (dr. V. Neunwirth)

• Čtvrtek 27. května (svátek-den odjezdu), NSR-Stuttgart: Autokarový zájezd buď do Paříže nebo Amsterdamu. Pořádá Sdružení čs. krajanů v Baden-Württemberg. Inf. na adr.: Vereinigung der tschecho-slowakischen Landsleute, Postfach, D-7024 Brehhausen.

• Sobota 12. června NSR-Wiesenstein (poblíže Geislingen). Již tradiční automobilová rallye "Žízeň". Informace: J. Toman, Čs. kult. spolek, Syrlinstr. 20, D-7900 Ulm/Donau, tel. 0731/64 687.

• Sobota 12.-sobota 19. června, Itálie-Rím: Pout' do svaté země za vedení Otce Josefa Krejčíka. Inf.: Velehrad, Via Concordia, I-00183 Roma.

• Neděle 13. června, Königstein u Frankfurtu/M.: Celodenní duchovní obnova, od 9 do 17 hod. Inf.: Velehrad, Frankfurt (adr. nahoře).

• Sobota 19. června, Francie-Ronchamp od 11 hod.: Mariánská pout' s návštěvou vojenského hřbitova v Cernay. Přihlášky: P. Ant. Bernáček, D-7712 Blumberg-Fützen.

• Čtvrtek 22. 8. — Pondělí 26. 8. Itálie-Brixen: Symposium Křesťanské akademie na thema: Moderní theologické proudy a problémy i jejich odraz v praktickém životě křesťana. Inf.: Academia Christiana, Via Concordia 1, I-00183 Roma.

Data pro zapamatování:

• Pátek 2. července — pondělí 5. 7. 1976: Švýcarsko-Curych. IV. slet Československého Sokolstva v zahraničí. Inf.: Sokol Zürich Postfach, CH-8125 Zollikerberg.

• Neděle 10. července po celý den, jih Německa — Ellwangen: Krajanská národní pout' ku sv. Metoději. Informace u duchovních služeb včetně zajištění ubytování.

• Evropský poradní kruh vůdců čs. exilového skautingu pořádá skautské tábory od 11. do 31.7, od 1. do 21.8 1976 v Německu, od 3. do 24.7. v Rakousku, od 17. do 31.7. ve Švýcarsku. Veškeré informace: Exil, skauting, Postbus 2480, NL-Utrecht, Nederland. Počet nováčků omezen!

• Pátek 9.-11. července 1976, NSR-Königstein (u Frankfurtu). 5. Naardenský setkání 1976 a celocxilový kongres J. A. Komenského. Inf.: Naardenský výbor, 22, Ladbroke Sq. London, W. II. England.

• Možnost rekreace v Německu u švýcarských hranic, ve Schwarzwald. Budova církevní organizace Opus bonum, místo pro 15-20 osob s možností vaření, les, zdravé podnebí, vhodné pro revma a nemoci krevního oběhu.

Přihlášky: P. A. Bernáček, farář, D-7712 Blumberg-Fützen, tel. 07702/21566

• Sobota 11.-neděle 12. září, Rakousko-Mariazell: Pout'. Přihlášky: p. Alfons Novotný, Hörsneggasse 4/14, A-1030 Wien.

• Pondělí 13. 9. — neděle 19. září 1976, NSR-Hünteld u Fuldy. Akademický týden. Setkání krajanů při přednáškách a zábavě z celé Evropy. Inf.: Velehrad, Allerheiligenstr. 52, D-6000 Frankfurt/M. 1. Informace o dětských táborech, podzimních prázdninách mladých: P. Josef Šimčík, Feldstr. 109, CH-8004 Zürich.

• Schůzky v Norimberku každý čtvrtek na Velehradu, Zufuhrstr. 8, tel. 0911/26684. (V únoru byl na programu starý český film: C. k. polní maršálek, Masopustní veselice aj.).

GALERIE KRAUSE

TUMBELENSTRASSE 37
8330 Pfäffikon ZH
Tel. 01 - 97 30 66

pořádá pravidelné výstavy našich exilových umělců, prodává obrazy, reliéfy, plastiky, kresby, grafiku, provádí tisk a expedici různých exilových časopisů a prodává knihy všech exilových nakladatelství.

ZMĚNY

Argentinský vojenský režim po svržení presidentky Peronové, která má být souzena pro zneužití moci, korupci a další zločiny, zahájil rozsáhlé reorganizace v nejrůznějších oblastech politického a veřejného života. Byli již vyměni všichni guvernérův provincií a starostové měst. Na jejich místa byli jmenováni vysocí důstojníci. Země má i nového generálního prokurátora a nový Nejvyšší soud. Největší pozornost věnuje vláda hospodářství, které je v hluboké krizi.

Dovolená v Itálii . . .

Navštivte Riccione, zelenou perlu Adriie. Příjemné dny dovolené můžete ztrávit v domácím prostředí českého pensionu

IGEA-PRAGA

Cenově velmi výhodné pobyty, koncem května, v červnu a září. Objekt je umístěn v centru města, přímo u pláže.

Pension Igea-Praga Viale D'Annunzio 30

47036 — RICCIONE, ITALY TEL (0541) 411-57

Ferdinand Peroutka: BUDOVÁNÍ STÁTU

První a druhý svazek expedován, třetí v tisku, čtvrtý a pátý připravován pro tisk.

Objednávky: GALERIE KRAUSE,

Tumbetenstrasse 37, CH-8330 Pfäffikon-ZH

Objednávám výtisků I. svazku — II. svazku.

Přikládám šek (money order) na dolarů.

Jméno

Adresa

Podpis

Cena jednotlivých svazků \$6.20 včetně pošt.

Cena všech pěti svazků \$26.00 včetně pošt